aut principium non ratio: sed aliquid me-
lius. Quid igitur utique erit
melius et scientia et intellectu
nisi deus: virtus enim intellectus orga-
num. 1. Et propter hoc quod olim
dicebatur benefortunati
vocantur qui si impetum faciant dirigunt
sine ratione existentes. 2. Et

principium valens impetus:
i. in initio dictum fuit quod insipientes sunt
magis fortunati quam prudentes.
quod principium per quod divinitus mone-
mur magis excitatur stabus non
deductis exterioribus per prudentiam: quod
m. i. bonum eventum quod alius:
virtutes valet ad felicitatem et
bonus eventus:

si[…]tur sine ratione exeuntes

consiliari non expedit ipsis: habent enim principium tale quod melius
intellectu et consilio. 3. Qui autem rationem, hoc autem non habent.
ut divinos instinctos hoc non possunt: sine ratione enim
existentes adipiscuntur. 4. Et horum prudentium et sapientium
velocem esse divinationem, et solorum non eam que a ratione oportet
suscipere. Alii quidem propter experientiam: hii autem propter consuetudinem in
considerando uti. Deus autem per se hoc, et bene videt et futurum
et presens. Et quorum perit ratio: sic propter melancolia et recte
divinantes. 4. Videtur enim principium amissa ratione valere magis
et quadmodum ceci memorantur magis: amisso hiis que vi-
sibilia virtuosius esse quod memoratur. ¶ Manifestum itaque quoniam due sunt
species bone fortune. Hec quidem divina, propter quod et videntur benefor-
tunati propter deum dirigere. Iste autem est qui secundum impetum directivus:
Alius autem qui preter impetum: sunt ratione autem ambo. Et hec quidem con-
tinua bona fortuna magis: hec autem non continua bona fortu-
na magis: hec autem non continua. Particulariter quidem igitur de
unaquaque virtute dictum est prius. Quoniam autem segregatim voluimus
potentiam ipsarum, et de virtute articulatim tractandum ea que ex hiis
quam vocamus kalokagathiam. Explicit.

Incipit liber eiusdem de Intelligentia:

Cum rerum quidem omnium esse secundum principium [illegible] est. divisum
et multiplex et idem esset substantia et ratione: et in ipso
scientiarum aptitudo commixta latent per se nequaquam explicari possi-
bilis / oportuit quandam quidem naturam / magis autem substantiam secundum
suiipsius esse .p.t.c.a.a.d.a.i. actu medio rerum fieri. Intel-
lectum quidem superioribus similiter inferioribus quidem communibus passionibus partici-
pabile. hoc autem non esse manifestum est / nam in plantis vege-
tative / sed in animalibus sensitive anime substantia / Hec enim alimentis et
sensu iuvantur: et ipsorum principium et finalis causa anima est. Oportet
autem et secundam primam sensibili et sensitivo et mediorum defectus /
Sed hoc intellectivam animam esse constat / cuius esse intellectus est.
hac utique omni anima partione divisa ipsi utrisque quidem conveniat esse
Delectpia et substantia est: l .i. actus primus corporis physici potentia vitam
habentis. Hec enim omnis ipsius / communis ratio est. hec autem ipsius sicut
considerare est: sed sicut scientia dicitur esse. Non enim sicut circa materiam /
sed sicut circa speciem / anime actus esse potest. est quippe et ipsa specierum /
similibusque et species corporis anime organum esse dicitur. Est enim sicut
oculus / pupilla / et visus: sic corpus et anima / animal est. Huius
autem intellective anime sensus / fantasia quoque et memoria / opinioque
et ratio / revera communes passiones sunt / Quidem quarum proprietates / divisum earum
rerum cognitiva / videlicet presentium absentiumque et preteritorum / veri similium /
similiterque necessariorum : considerat quoque ipsa / et considerare et docere apta
nata est: quarum utique ~~passiones~~ sunt in mea passiones. Neque enim
huius substantia / et ipsius organum sine causa debuit fieri. nichil
sane natura frustra facit: hic igitur sit composita anima prius
ex rerumque et principiis substantiam esse / et ipsarum primas passiones

et ſit ipſis eentia ab inuice roe diſcreuit oim rez
multitudine ſcdm vnu phie in duo partita pcticu
et rhetoricu pctg de prinb q de corbg. et diffitois circa
ſpem q diuiſiois circaq maim et ſbm ſit ſcia. Ineat
vtiqz et rebg alias qd praxibg: alias vo ſpeculatoribg
aptas notas ee. Dit itaqz de ſectg et de vnigez rei
ſbas et ſpez ee ex mltis meorīs in vnu expmetu:
et ex mltis expimetis in vna arte: ſic ex mltis artibg
in vna ſciam colligetes viri ſtudioſi diliget inueſti-
garut et diffitoibg aſſigre decreuerut. Dz ſcedu
eſt ſataſias ex ſenſibg ee et aſtruz guti. In quez em
vnu: et altez. Et pg ſataſia meoria. et ex meorīs
expimetu. et videtr fere ſcie et artis ſil ee expieña:
p expimetu em ars et ſcia hoibg aduenit. Etem meo-
ria habitg ſataſie tq imagis eg e ſataſia. Inexpieña
aut fortuna facit. Fit aut ars cu mltis expimento
itellectg vult vna diſſilibg fiat opio. habe qde em
oppoem hic Calli et Sorti hac egritudie laborantibus
pfeciſſe. et ſcdm vnuqdz ſilr expimetu eſt. Oibg at
ſcdm vna ſpem deriatis et flegmaticus vt flegma-
ticis artis eſt: Scia vo vlior et pn oz et caz ſpeculata tia:
et ex his tq veris et pmis demrat. Eſt em hitg rez
ſilr aut frequetg ſeſe habetu:

Practicu aut et morale et diſpeſatiuu et politicu diui-
dit. Dz moral geng vtutis mediu eſt: circa qd praxiſq
et hitg ipig eſt. Erudit em ſcdm hoc ſcire viue et
viue diſpenſate vo domg. qz et res puatio ſit circa quod

praxis est et mensura spes est. Instituit enim scire dis-
positione et dispoez: politice aut cuctorz et publicares.
circa q̄d utiq est scire puide de praxis et oibq pui-
de. h. q̄de enim p° eade sit: ee aut no. Sz praxis est
cq spes pq agete manet: Actq vo l' actiuu: cq spes ipo
fieri simul. Sz practicu sit aute rhetoicu. q pt rhetoi-
cu esse no dubiu. est enim esse simplicit' ubiqz et simpli-
cit'. Sz theoicu genq circa triplice sbam vsai videtes
(pma em et media in re) in tria videlicz phisiologia
mathe'ca et theologia diuide potuert. Cosueuit enim
equalia nuo ee circa qd Aristo. ee suu adhibuit studiu.
q̄z q̄dem enim vere demratiuq habitq est sine ro. Sed
aliqlit' q̄l est eminq tale ipaz scia. meliq enim potete
dici pnt. Sz ipe q̄de et vlie sbe genq nec passioibq nec
motiu sbm. nec ex hoc l' ex illo gstans. h q̄rq est vnu est
et fortissimu. nullo enim intit'. qm nuo duplex est h
q̄de enim q̄d rez est: ille vo quo nuat' multo meliq for:
q sba ee dicit'. Oe enim esse ex for est. cui ee et ipa ee
idem est. Sba aut pt q̄danio et aliis sbm ee: sz for
scdm se nullo mo. et ob hoc nz diuisione nz diffinitioez
multominq et demratione. Sz analetice apta ee pt:
maxie aut omi hoz causa et pma ee nee est. Vnde hq
ve vniq et forme solo aie intellectu repietes noticia theo-
logia sciam intelligibile vocarunt sic ipam. nc aliter
esse posse inductioe ctificates. cq enim pncipia no sit: illiq
demratione ee ipq le'?: Sede aut et medie sbe genq lig
ex sbo et formis copoitu. nulli tn motui et ob hoc nz

materiei / ſʒ formis et paſſionibꝰ ſcdm ee diſciplinalit
decreuerūt. et inde mediū et mathematicū eſſe
dcm eſt enī ſicut q̄ddā cōpoſitū. fit aūt ſimplex circa hͦ
ſʒ aīe tm̄ in apoice. p. doctrinabili demratiōe vtantur
Sʒ oē mathēcū in q̄drīpartitū / arithmetice et geometrie
ſilr armoniceqʒ et aſtronomie reſpectū diuidētes hīs
ſbaʒ inferiores ad id applicauerūt. Id idem enī et pn̄m
et q̄4 eſt et ſpeculatiā et medyatiā ad geometriaʒ
et phiſicā: ſilr aūt et de ceteris. Sʒ hoc genꝰ aūt magni
tudinis ɔtinuat multitudis diſcretio ſp ɔtinet: hͦ enī
et duplex ſcdm oēs mathematici eſſe coſtat. Sʒ ma
thematicis ſcdm aliud q̄dem eſt imobile. et aſtrono
mia circa quanti corporis mobile. ſi tamē ariſmetica
circa diſcretū ſine relatione. et muſice armonia ſp
circa aliq̄d vſat: partitur enī inter ſe q̄titates vt ſcʒ
ſpes. Sed arithmetice pn̄m vnitatē ee / Sʒ nouit men
ſurā: ſʒ ſicut hoc ee et hoc ſignificatē: Silr geometrie
pn̄m punctū dicit. Ob hoc vtraqʒ idiſibilia. et ex idiſ
bilibꝰ enī nullū ɔtinuū aut diſcretū diſcretū eſſe
poſſe. Silr aūt et armonice auditꝰqʒ et vocez. ſicut et
aſtronomie ſpericū motū et ſol et lune et aſtroꝝ ſigni
ficatioēs / pn̄m ee nō dubiū eſt. Sʒ auditꝰ q̄de aeris
et paſſioīs eſt. et proximi inuetiuꝰ. certi vō receptiuꝰ
ſicut ratio ſpei et cauſe eſt. ceteri vō et inuetiua: primi
aūt receptiua. Spericū aūt motū dico a ſpebꝰ certi motꝰ
oīo dicitē. Hi q̄de enī ſb cū luna corruptibiliū phiſicoꝝ:
ille vō ɔpetioꝝ mathēticoꝝ aliq̄daʒ et vere q̄titū corpꝰ
habentiū. Contrarium enī alteꝝ ee motū illiꝰ eſt nō idem

ee corpꝰ. De vltia vo et pa ſba ex matia qz et for ty
ex duobꝰ pncipiis nec ſine motu: et ob ho. ec in tpe
ꝯpoita. Eſt em tps meſura motꝰ: et eqꝰſo. Et h maxie
dicedu eſt. q qdem licet vtraqz nã ſint. magis eña
alteꝝ: neutꝝ tn ſn altero ee no poteſt. Ibi qde em
pnm ee: illic vo finis et ipiꝰ ee pnm no ſcdm plone
voco ronis ſine qua nã q eſt pnm motꝰ et qeti nllꝰ
motꝰ ee pt. Hec em ſt phyſiceqz reb et phicoꝝ pna
cauſeqz et elta. et q oes phiſicis reb ꝯſequetur:
Vz qm mã qde po et puatio eſt. hoc aut et eltm
dicit ex quo cu aliqd ſit po matie: Forma vo actꝰ et
habitꝰ. cu ee alteꝝ eſt qd ipm ee in reſdebuit ab actu po
ſicut puatio ab habitu nãlit moui. Mã em ꝑ ſe imobil
et ſine eſſe et ob hoc iformib ſꝑ moui. et ad ee iformai
indiget motiuo itaqz et mobili et ꝑ motu. et natura
vo ſine tpe et loco opꝰ eſt in id qd qdeat ee et alienꝰ
cauſa: hec em motiua pncoꝝ pmaqz et vltia cauſa
eſt. Circa hmoi igit et oibꝰ phiſicis ſit vle nreqz
nature proximioqz et motu ſbm. nec aut Ariſtotile ſicut
mathematice et theologicu repti ſcdm aie rationata pte
phiſica ꝯſat ſcia. qm h oi phico ineſſe. et ſine hiis phicu
no ee nece eſt. Dut aut et phicoꝝ reꝝ et alie que no ſt
oes: ꝫ phicoꝝ reꝝ qſda ſequnt. Nam Ariſtotili plurima
de philoſophi negotia ſcribe. et nob oim diuiſione
face no ꝯuenienter occurrit. Addiſcenꝰ nuc qlit
Ariſtotil negotia in phiſicis ꝯſequet diuidat rebus
Ꝯſequetu igit phiſicis reb alia qde coit oes ꝯſequet:
alie vo ꝓpe qſda ꝯſequetu: alia qde ꝯpetunt ꝓpe inſut:

Mã:
For:

alia vo in hiis q ſt in gnatioe et corruptioe / Et coꝝ
q ſt in gnatioe et corruptione / alia vo oibꝫ coit inſt.
alia vo ꝓpe qbꝫda. alia qde inſt hiis q ſt ſup. alia vo
hiis q ſt in terra alia qde iaiatis ſt ꝓpa. alia vo aiatis /
Et que aiatis inſt / alia qde ſenſibilibꝫ ꝓpe inſt: alia
vo inſenſibilibꝫ. De hiis aut q coit oibꝫ inſt phyſicis
in ꝓpoito ab Ariſtotile negotio, ſicut et de hiis q ꝓpe ꝓpetuis
inſt ſcriptu e in eo qd de celo / Et de gntr oes q ſt in gna-
tioe et corruptioe gntibꝫ: in hiis due ſt de gnatoe et
corruptioe, In methcoris aut / et de hiis q ꝓpe inſt hiis /
Dcptu eſt aut et ab eode de metall in qrto methe. / In
qbꝫ de phiſicis docuit rebꝫ q inaiata gſequet. / Dut aut
de aialibꝫ et plātis ꝓpꝫ eiꝫde negotia / qꝫ alia qde ſt
de hiis que tm aiata et ſenſibilia / vt de aialibꝫ oia ſua
negotia / Que vo ipa aialia gſequit alia qde ſicut tota:
aialia vo ſicut pte ipoꝝ gſequit / De gntbꝫ igit ſicut
tota aialia gphedit in eo libro q aialm gſidatione
inſcribit: De gntibꝫ aut ipoꝝ partes in eo q e de ptibꝫ
aialm / et in hiis q ſt de motu aialm, Et q aut de ſōno
et vigilia. et de vita et morte / et hiis ꝓpia negotia: in
ea q eſt de aialibꝫ ſpeculatione ꝓducit: et adhuc in ea
q ſt in aialibꝫ aia, Hꝫmodi qde igit oe de na Ariſtotl
negotiu: Dꝫ hic ꝓpoitꝫ liber coit oes phicas res gntibꝫ
eſt / ſicut et ſupiꝫ dictu eſt: vn ſpealit hic phyſicu
appellauit negotiu: cꝫ magr et Ariſtotiles qde ꝓpu et dif-
ſuete / et ob hoc breuiſſimu plogu fecit: Expliat:

Incipit liber eiꝫde de lineis idiuiſibilibus: